

Szerkesztőség:

PLEBÁNIA-HIVATAL,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kül-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva egész évre 4 frt, fél-
 évre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám 8 kr.

Felelős szerkesztő:

VIZ ZOLTÁN

Kiadótulajdonos:

SZERDAHELYI JÁNOS

Hirdetmények:

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a
 kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 50 kr.

Ragályzó betegségek.

Gyakori a panasz, hogy kevesen va-
 gyunk mi magyarok az országban, nem
 szaporodunk kellőleg s lassankint előzőnle-
 nek bennünket a nemzetiségek. És ez ag-
 godalom nem mondható minden alap nél-
 kül levőnek. Sajnos, de igaz, hogy népünk
 még mindig nem akar haladni párhuzamo-
 san a tudomány fejlődésével s innen van
 az, hogy a közegészség terén sem teszi
 meg azokat az intézkedéseket, a melyek
 gyakran minden költség nélkül csupán egy
 kis fáradságba és figyelembe kerülnének.
 Pedig azt a kényelemszeretetet, azt a nem
 törődömséget sokszor kell súlyos bánattal
 fizetni meg. De már akkor késő, mert nem
 lehet a könnyelműség következményeit jóvá
 tenni. Különösen áll ez a gyermekbetegségek-
 nél, ahol gyakran találkozunk ragályos
 jelleggel.

Községünkben is mostanában igen sok
 felé találjuk kiragasztva ez intő czédulát:
 „Itt ragályzó betegség van“ s a
 mult hetek sok temetése bizonyítja, hogy
 igaza van a hatóságnak, midőn a ragály
 terjedése ellen megtette óvó intézkedéseit.

Mit használ azonban az orvos és ha-
 tóság legbölcsebb, legüdvösebb rendelkezése
 is, ha a közönség annak nem tulajdonít

kellő fontosságot s maga a társadalom is nem
 jő a tudomány segítségére, hogy megszü-
 tessék a közös veszedelmet.

Abonyban és vidékén több helyen, a
 gyermekvilágban a vörheny és kanyaró lé-
 pett fel már május elején s azóta — bár
 nem nagy erővel — szedi áldozatait kicsi-
 nyeink között. Az orvosok megtették intéz-
 kedéseiket a ragálylyal szemben, de csak
 ott, ahol tehettek s azoknak természetesen
 csak ott volt meg a maguk hatása, ahol
 azokat meg is tartották.

Már e most mondottakban jelezve van
 népünk két hibája, a mely a ragály terje-
 désének szülő oka. Először is sokan, ha
 gyermekök megbetegszik, nem hivat-
 nak azonnal orvost, aki a kezdődő
 bajt csirájában még biztos sikerrel elfojt-
 hatná, hanem sajnálva a költséget, megvár-
 ják, míg a baj egészen kifejlődik a kis ár-
 tatlanon s csak akkor sietnek orvoshoz;
 de talán még akkor is inkább csak azért,
 hogy a törvény által orvos nélkül elhalt
 kis gyermek után fizetendő bírságot elke-
 rüljék.

A másik nem kisebb hiba az, hogy
 ha idejében megteheti is a z
 orvos a kellő óvintézkedése-
 ket, a nép nem veszi azokat
 komolyan s azért nem is tartja meg

a kellő lelkiismeretességgel. Így például
 hiába tiltja meg az orvos a család többi
 kis tagjaival a beteg érintkezését, nem
 hiszi a legtöbb szülő annak veszedelmes-
 ségét s egyszerű hatalmaskodást lát benne,
 mely az ő egyéni jogait sérteni látszik.
 Pedig a tudomány ma már minden kétsé-
 get kizárólag megállapította, miszerint a
 ragályoknál azok okozója egy-egy obligát
 parazita, a mely az egyik egyénről a má-
 sikra közvetlenül vitetik. Természetesen az
 egyéni ellenálló képesség a fertőzéssel szem-
 ben különböző, abból azonban, mert egyik-
 másik nem kapja meg a beteggel való
 bármilyen szoros érintkezés folytán sem a
 nyavalyát, épen nem lehet és szabad fölös-
 legesnek tartani az óvatosságot.

Hazánkban különösen a gyermek ha-
 landóság nagy a magyar fajnál, a minek
 egyik és talán legfőbb oka népünknek a
 közegészség terén való elmaradottságában
 keresendő és azon hanyagságban, a mely-
 nél fogva sok szegény ember, aki bőven
 megvan gyermekekkel áldva, gyermekei
 egészségével nagyon keveset törődik. Innen
 van aztán az is, hogy ha megmarad is
 életben a gyermek, elcsenevész a gondat-
 lan szülei ápolás folytán s midőn elérkezik
 az idő, hogy a haza hasznát akarja venni
 neki, igénybe akarja venni az ő karját,

TÁRCZA.**NÉPDALOK.**

Irta: Pónori Thewrewk Árpád.

VI.

A szeretőm nem mosolyog . . .

A szeretőm nem mosolyog
 Többé rám;
 Kint a hideg sirban alszik
 A rózsám.

Nem boldogit engemet már
 Semmisem;
 Isten veled földi üdv, csók,
 Szerelem.

*

VII.

Hogyha e lány . . .

Hogyha e lány szívét
 Birhatnám,
 A viláért azt én
 Nem adnám.

Szép a szeme, szája,
 Nincs is neki párja.

Kár, hogy a vallomást,
 Hogy engemet szeret,
 Tőle semmi módon
 Kicsalni nem lehet.

Daschdodl.

— A. Arthur-tól. —

Pompás egy ország ez a zöld Steierország
 az ő sziklaóriáisaival, hegyesucsai- és szőnyegeivel.
 Zöld az ország színe: összehasonlíthatatlan zöld
 színök van a hegy rétjeinek, a melyeken a bar-
 mok illatos takarmányt találnak, zöld az a szalag,
 a mely a steierok kunyhóit körülfutja és azoknak
 a csinos kinézést, a steierországi „chic“-et adja
 meg. Zöldek és fehérek a határkarók és utjelzők,
 a melyek a pompás országban láthatók és a va-
 lódi steier deandl zöld selyem szalagot fon a
 hajába. Mosolyog az ember egy steier pár lá-
 tásakor.

Szép ez az ország, a szem megittasulva
 időzik az alpesi természeti bájak teljén, a melyek
 a turistának eldorádót nyújtanak. De mint minden
 felföldnek, ugy a zöld Steierországnak is meg van
 a maga árnyoldala északi „felső“ részében. Az
 alpesi gazdaság hozama csekély és mennél mag-
 sabbban fekszik a mulékony parasztház, annál
 fáradságosabb és kevésbé jutalmazó a munka.
 Csupán a baromtenyésztés virágzik, ez van otthon
 Felső-Steierországban és a valódi parasztra nézve
 ez a legfontosabb kereseti forrás, de nem a

keuschler számára, egy kis tuskóból épült kunyhó
 és szerény földbirtok tulajdonosának, aki abból
 alig képesebb egy tehenet és egy pár kecskét el-
 tartani. Itt az élet a nyomorúságos létért elkese-
 redett küzdelemmé lesz és gyakran az olesó szesz
 e vigasztaló, míg romlásá nem lesz. Aki valódi
 szegénységet akar látni, emelkedjék fel és hatol-
 jon be Felső-Steierország hegyes vidékébe. Fen-
 séges a természet, elenyésző kicsiség a küzdő
 ember, ki nem mindig képmása az Istennek. A
 vízben van-e az oka, vagy a tápláléknak tulajdo-
 nitandó-e, de bizonyos, hogy a kretinismus (hülye-
 ség) a pompás felső Steierország egy járuléka,
 a mely leginkább felkelti a részvételez egy embernek
 nevezett sajnálatra méltó teremtmények iránt,
 olykor azonban a vizsgálódó érdekére is igényt
 tartanak.

Magasan fent a hegyháton, ahol az utolsó
 fenők állnak és a kopár meredekség kezdődik,
 ahol a szikladarabok köpusztává fejlenek ki, áll
 egy „keuschler“-ház körülveve néhány négyszög
 láb legelőfölddel és egy kis köves zab-vetéssel.
 Durván kidolgozott és egymásba fűzött nehéz
 gerendák alkotnak lakást egy gyermekekkel gaz-
 dagon megáldott keuschler-család számára. Két
 szénával töltött fapad képezi nyugvó helyét a szü-
 lőknek és gyermekeknek, egy téglából összerakott
 nyílt tüzhely, a melyből a füst az ajtón át száll
 ki, felette a megfeketedett fűzőüst és néhány
 edény a mindennapi szükséglethez képezik a be-
 rendezést. Egy szeges tejkamra gyanánt szolgál,
 míg hátul egy kis istálló van építve a takarmány-
 szerű mellett, a melyben néhány barom talál a

a nemzet nem fogja azt tehetni. Így süllyed aztán és gyöngül időről-időre a magyar, a helyett, hogy izmosodásán munkálna saját érdeke szerint. De ne is panaszkodjék aztán senki, ha nem boldog a magyar! Ki-ki saját szerencsájének a kovácsa.

Azért legyen minden családban a szülő gyermekei egészségének hű öre. Minden gyermekben lásson egy kincset, melyet Isten bizott reá s a melytől a hazának is van joga várnia. Ne engedjük oda a biztos veszedelemnek kisdedeinket, hanem adjuk meg idejében a gondos ápolást és teljesítjük az orvosi és hatósági intézkedéseket akkor is, ha azokat nem örzi ellen a hivatalos közeg. Főleg pedig a mértékletességre és a tisztaságra törekedjünk étel-ital-ruházat- és lakásban, mert ez az alapja az egészségnek s ezek hiánya alapja a betegségnek. Akkor, ha a ragályzó betegségek fellépnek is itt-ott a családban, nem fognak azok uralomra juthatni, nem okoznak gyászt sok szülői kebelnek, mert a bölcs gondoskodás elhárítja a veszedelmet. De ha minden igyekezet mellett sem sikerül is néha a kór erejét megtörni, még akkor sem végzünk hasztalan munkát ovatosságunkkal, mert legalább lelkiismeretünk meg lesz nyugodva, ha mindent megtettünk a csapás elhárítására, hogy nem voltunk okai vesztésüknek.

Közgyűlés.

Folyó hó 10-én d. e. 9 órára közgyűlés van összehívva.

Ezen közgyűlés tárgyai lesznek:

1. A községi mezőgazdasági bizottság alakításáról szóló jóváhagyott szabályrendelet bemutatása s annak értelmében a mezőgazdasági föld ajánlatba hozása.
2. Gazdasági ismétlődő iskola részére gazdasági föld ajánlatba hozása.

rossz és zord időjárás ellen oltalmat. A keuschler, mint favágó dolgozik, az asszony a kis gazdaság dolgait végzi, a félig fejlett gyermekek a barmot őrzik, míg csak az egy óra járásnyira levő iskolába nem kell járniok nem nagy kedvére a szülőknek, akik a fiatal erőket munkára használják. Rozs- és zabliszt vízzel készítve és zsirral pirítva, továbbá megvaladt tej és fekete kenyérből főzött leves képezik évről-évre e szegény hegylakók ételmét. Hatul szolgál a víz és ha egy kis rézpénz van a háznál, a keuschlerok pálinkát is élveznek. Vadakká lesznek, mint minő a természet, e felnövő gyermekek, durva torkhangzót, a melyet a városi nem ért meg, kevernek beszédjökbe, nyákuk elszélesedik, majd golyvát kap, tekintetök merevvé lesz, arczkifejezésök hülyévé, felfogóképességök eltűnik, elkorososul az ember.

E fejlődés folyamaton ment keresztül a daaschdodl is. Ifjúságában a föntebb említett nehéz, durva élelmérés folytán a keuschler-gyermekek szellemi fejlődésében hátramaradt, míg teste csaknem két méter magasra nyúlt fel. Atyját és anyját már régóta kivitték a favágók a völgyben lévő temetőbe, a többi testvérei a parasztoknál szolgálatba léptek, a legöregebb közülök vette át a keuschler-telepet, az ifjabbak számára nem volt hely. Hozzá még ő „dodl” volt, azaz gyöngelméjű, akit a steier szójárás „trottl”-nak vagy „tepp”-nek is nevez. Hazátlanul, védő fedél nélkül tölti el a dodl az ő, városi fogalmak szerint borzasztó életét. Koldul udvarról-udvarra a parasztoknál, mászik inségesen ruházkodva, lábain erősen megvasalt valódi cipő-szörnyekkel, le a völgy irányába s

3. Az utcák világítására vonatkozó előterjesztés.

4. Máthé József és társai kérvénye.

5. Löwenstein Simon ajánlata a jegyzői föld haszonbérbe vételére nézve.

6. Király János és érdektársai kérvénye.

7. Poberaj István kérvénye.

8. A vadász-társaság által befizetett haszonbér hova fordítása iránti intézkedés.

Amint a tárgysorozat mutatja, a közgyűlésnek fontos intézkedések fölött kell tárgyalni és határozni.

A tárgysorozat némely pontjainak kissé homályos kitételére nézve a következő ismertetéseket látjuk jónak hozni:

A mezőgazdasági bizottság áll 6 tagból, kik közül a bíró, mint elnök s a jegyző vagy helyettese, mint előadó hivatalból tagjai, ezeken kívül a közgyűlés választ 4 tagot, kik az elnökkel együtt szavazat képesek. Most tehát négy tagot fog a közgyűlés választani; — óhajtható volna, hogy erre az állásokra megfelelő egyének választassanak, akik a közügyeknek szorgalmas és lelkes barátai is, mert nem elég az ilyen dolgokra ráérni, sőt nem elég érteni hozzá, hanem munkálkodni is kell a különböző érdekek, követelmények kielégítésére.

A második tárgy az ismétlődő gazdasági iskola földjére nézve ajánlat. De micsoda ajánlat? Csak nem ajándékoz talán valaki földet? Bár úgy lenne! Ugy kell azt érteni, hogy azon iskola részére kell egy darab föld, gazdasági vetemények mintá vetésére a növendékek oktatása céljából. Hát biz az kell, de hogy mekkora, hol, milyen körülmények között, ez még a messze jövő titka. Alig tévedünk, ha azt hisszük, hogy e tárgyra nézve majd még később határozunk, most minden esetre bizottság lesz kiküldve a d o l g t a n u l m á n y o z á s á r a.

Nekünk két féle eszménk van. Az egyik, hogy a jegyzői földből hasítsanak ki akkorát, a mekkorát e célra az iskolaszék és az előjáróság együttes tanácskozása, a gazdasági tanító meghallgatásával, megállapít. A második pedig az, hogy vétessék meg a gróf Szapáry-féle parcellázott bel-

elíssa pálinkában a k p t t krajezárokat. Nyáron szénacsürben tölti az éjszakát, zord évszakban pedig jó szívű parasztokhoz menekül, akik közül az egyik emberi érzésből neki élethosszigra egy „daasch”-t hagyott. Ez a „daasch” egy lentörő gunyhó s ez lesz most már a magában álló koldusnak otthona. Egy fa-fekvőhely szénával bélelve, egy kis fafülke ablak nélkül, ez a legvégső menedék. Tűzhely nincs benne, a dodl vigyázatlanul bánhatna a tüzzel és a vörös kakastól a hegységben még jobban félnek, mint a sík-földön. Éveket tölt el a dodl ez inséges otthonban, bútanul és bután, míg csak őt az ő kolduló utjában fent egy gonosz tehén „fel nem vette”, azaz üldözte és fel nem nyársalta. Az állat egyik szarva nagy hevességgel nyomult a szerencsétlen testébe, a belek kifordultak, borzasztóan helyben hagyva maradt egy sövény mögött fekve, míg este őt megtalálták. Lent a faluban levő orvoshoz vitték a daaschdodl, amint őt azután hívták, gyógykezelés végett és az a csaknem kettő döfött lépét kivette. A gyógykezelés sikerült, a kretint elboesáttották onnan is és lép nélkül évek hosszát élt tovább, csak a dohányt gyűlölte ezután. A dohány okozta gyötrelém elől dühös gyorsasággal menekült és a tubák, ha azt tréfából orrába dugták, a dodl-t magánkülső állapotba ejtette.

A jótétemények iránt a félig néma meglehetősen jó emlékező tehetséggel bír, dadogva, óriási lábszárait vonszolva, sietett jötevőihöz és igyekezett azok kezeit megragadni. Sokszorosan igyekeztek a mezőváros lakói a köszönetnek elejét venni, becsapták a dodl orra előtt az ajtót. Külömben is

telek külső része örök áron, így a város ingatlant is szerez; az a talaj olyan változatos, hogy azon még talaj javítási műveletek is gyakorolhatók, — mi által az a föld értékesse válik s a belefektetett tőke megháromszorozódik, a használatlan rész pedig a nagyon nélkülözött agyagbánya helye lenne, a mire a városnak égető szüksége van. Külömben idővel, ha a város odáig terjed, házhelyeknek nagyon értékesíthető leend.

Ezen javaslattal a célba vett terület ára éppen nem emelkedhet, mert az már a parcellázás alkalmával megszabott s az az ára ma is.

A harmadik tárgy az utcák világítási idejének kiterjesztése.

Járási főszolgabíró ur ugyanis a hivatal vizsgálatok alkalmával, a közlekedés biztonsága érdekében azon óhajának adott jegyzőkönyvileg kifejezést, hogy az utcák október 1-től április 1-ig terjedő világítási ideje szeptember 1-től május elsejéig terjedjen, a mi nagyon is szükséges, különösen az őszi hordás alkalmával.

Máthé József és társai pedig nem kérnek egyebet, mint a város 22.000 hold területéből egy kis □ ölet hazánk legnagyobb fia, K o s s u t h L a j o s - s z o b r a számára, mely szobrot a helybeli „Aesthetikai társaság” fogja létesíteni. A szobor máshová nem helyezhető, mint a Kossuth-térre, mely tér, e sorok írója indítványára, még a boldogult nagy hazafi életében lett örökidőkre elnevezve, még pedig közgyűlési határozattal akkor, midőn Ő a város legelső díszpolgárává megválasztatott.

Löwenstein Simon a jegyzői föld bérletére nézve adott be ajánlatot, ugyanannyi összegért, mint eddig birta. A szabályszerű hirdetményre több ajánlat nem adott be, — méltányos az ajánlat figyelembe vétele, mert nyílt árverésen könnyen megeshet, hogy annyiért sem lesz kiadható, az eddig bérlő pedig a földnek nagyon gondját viselte.

Király János és érdektársai pedig azt kérik, hogy az utak kitűzéséről elkészítendő térképbe a birtok meggyék is kirajzoltassanak. Helyes! Tehát most már oda értünk,

az ő tekintete nem volt épen bizalomkeltő.

Én ismertem több éven át a ficzkót a steier felföldön való nyaralásaim alkalmával és még maradt egy mozzanat róla emlékezetemben.

Egy szép nyári reggelen a „postakert”-ben ültünk a lugas alatt, míg a nők egyike az ő amateur-fényképészeti gépével a vendéglő körül álló parasztokból csoportképecskéket vett fel, azokat pillanatnyi felvételek útján megörökítette, a nélkül, hogy a parasztozok arról a legesekélyebb sejtelemmel is birtak volna. Hirtelen egy zaj hirdette a daaschdodl jövetelét, aki egyenesen a postára iparkodott az ő póklábaival.

— Ah, de szeretném ezt megörökíteni, — kiáltá a mi fényképészünk.

— Az mindjárt megtörténhetik, — mondám én, elfogtam a dodl, hogy föntartsam őt egy pillanatnyi felvétel számára. Nehány krajezárt kezébe adva sikerült is ez, de a nyomorék némi bizalmatlanságot mutatott. Hirtelen megpillantotta a fényképezőt készüléket felé irányított nyílásával s egy borzalmas kiáltás és megfoghatatlan gyorsasággal elmenekült a daaschdodl. De az ő képe már ott volt a lemezen. Nyolcz nap mulva mindnyájan kaptunk a daaschdodl fényképéből egy példányt és egyikünk megmutatta azt neki. A dodl kíváncsian vetette rá tekintetét, azután ellódult és egy oly taglejtést csinált, a mely a legnagyobb irtózat kifejezésül szolgálhatott.

A mult nyáron a daaschdodl utáni kérdészködésemmre a temetőbe utáltak. A nyomorultat februárban fent a hegyen halva találták.

csak egy tizedhatod része egy szivarnak s ezért ép úgy lehetséges, hogy a világos szivar erős és gyöngye a barna szivar. Az utolsó években a dohánytermelők nagyrésze szivar borítékra leginkább alkalmas, ugynevezett szumatra-faj dohányt szállított s a termelt dohányynak csak kis százaléka világos színű. A piacon immár annyira felszökött a világosszínű dohány ára, hogy csaknem négyezerannyit adnak értök, mint a sötét színűért. A gyárosok, különösen Németországban, nagyon meg vannak akadva, miként elégték ki megrendelőiket. Ép ezért sárga és zöldesszínű leveleket használnak, a melyek színe közelébb áll a világos színhez, noha barna dohánylevelek kellemesebb ízűek. Minhogy a világosszínű dohánylevelek beszerzése nagy fáradsággal jár, az okos dohányzók lemondhatnának arról az igazán semmivel sem indokolható véleményről, hogy a barna szín az erősség jelzője.

— **A jégfelhők szétűzése.** A gráciak példáját — a jégfelhők elhajtása dolgában — közelebb követik Magyarországon is, még pedig Polgárdi községben. A község képviselőtestülete ugyanis Batthyány Géza gróf nagybirtokos indítványára elhatározta, hogy tekintettel a községet sűrűn érő jégverésekre, a határban védekező telepeket állíttat föl lövöldözésre alkalmas eszközökkel. Batthyány Géza gróf e vállalkozását nemcsak községe, hanem az ország egész gazdaközönsége méltó érdeklődéssel lesi, — mert a gráciak épp a minap jártak pórul jégesülésükkel. A fenyegetett vidékről sikerült ugyan elkergetniök a jégesőt, mely azonban Grácznak egy külvárosára vetette magát s ott annál nagyobb rombolást vitt véghez.

— **Ló eladás.** F. hó 16-án a mezőhegyesi állami ménésbirtokon 97 drb a tenyésztésre alkalmas ló fog elárvereztetni.

— **Eladás.** A II. kerületben egy jó karban levő új ház f. hó 10-én szabadkézből a legolcsóbb árban fog elárvereztetni. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

— **A legolcsóbb politikai napilap** a „Reggeli Újság”, mely naponként 8 oldal terjedelemben jelenik meg és ára (vidékre küldve) 1 hónapra 1 korona, 3 hónapra 3 korona. A „Reggeli Újság” politikai értesülései a legjobb forrásból származnak, táviratai a legújabbak, napihírei a legfrissebbek. Kétünő regényt és érdekes tárczákat közöl és egyéb rovatai is érdekesen vannak megszerkesztve. A „Reggeli Újság” főcélja az, hogy a magyar család anyagi érdekeit és megélhetését mindenképen előmozdítsa. Hogy ezt a célját gyakorlati uton mozdítsa elő, egy nagyszabású fogyasztási cikkek szállító vállalatot alapított s Budapesten József-körút 10. szám alatti helyiségekben óriási raktárakat rendezett be. Első kézből nagyban vásárolja a fogyasztási cikkek és csakis elsőrendű primissima árut ad el olcsóbban, mint bármely más fővárosi kereskedő. A „Reggeli Újság” fogyasztási cikkek szállító vállalatánál megrendelhető: mindenféle fűszer, kávé, tea, escokoládé, rizs, gyertya, szappan, keményítő, cognac, rum, likőrök, hentes árak, asztali és palaczk bor, sör palaczkokban, liszt, tészta, szén, savanyúvíz, keserűvíz, gépolaj, kocsikenő, zsákok, penyvak és minden egyéb háztartási és gazdasági cikkek. Mindezekről részletes árjegyzéket minden kedden küld a „Reggeli Újság” előfizetőinek, kívánatra azonban másnak is ingyen és bérmentve. Csomagolást nem számít. Előfizetési pénzek a „Reggeli Újság” kiadóhivatalába Budapest, József-körút 19. Megrendelések a „Reggeli Újság” fogyasztási vállalatához Budapest, József-körút 19. intézendők.

— **A szaklapirodalom** terén valóságos eseményszámba megy az „Általános Pénzügyi Szemle” most megjelent első száma. De beszéljen erről maga a változatos, 16 oldalra terjedő s magas szakirodalmi nivón álló tartalom. Találhatók benne a következő cikkek: Fogyasztási adóink az Ausztriával való kapcsolat szempontjából. Irta dr. Exner Kornél egyetemi m. tanár. — A külkereskedelmi hírszolgálat. Irta Sasvári Ármán, a m. kir. kereskedelmi muzeum tudakozó irodájának főnöke. — A hitelszövetkezetek. Irta Tauszig Aladár, az „Országos Központi f. szövetkezet” elnök igazgatója. — Keskenyvágyu és harmadrendű h. é. vasutak finanszírozásáról. Irta Frankl Lajos okl. mérnök. — A m. kir. államvasutak munkástelepei. Irta Szigeti Barthos Andor dr. minisz-

teri titkár. — A magyar posta-, táviró- és távbeszélő története. Irta hennyi Hennyey Vilmos br. m. kir. posta és távirda igazgató. — A munkásmozgalmak története. Irta dr. Herczeg Mihály, a m. kir. tudomány egyetemen proreктора. Ezenkívül: A kiegyezés; Pénzpiacz és tőzsde; Bankok és takarékpénztárak; Hitelszövetkezetek; Kereskedelem és ipar támogatására; Közlekedés; Magyar kir. államvasutak; Helyiérdekű vasutak; Hajózás, Posta, táviró, távbeszélő; Találmányok és szabadalmak; Szaktudomány és irodalom és Biztosítási Szemle című rovatai valóságos tárházai az általános pénzügyi világot érdeklő fontos eseményeknek és pontos adatoknak. A lap kiadóhivatalának egy külön osztálya pedig olvasó közönségének minden pénzügyi dologban díjmentesen ad felvilágosítást és utbaigazítást, sőt miután a társszerkesztők ügyvédek, jogi tanácsokat is. A már létesített rendkívül kedvező összeköttetések a bel- és külföldi bankokkal és pénzsoportokkal, lehetővé teszi a lapvállalatnak iparvállalatok és vasutak finanszírozását, nagyobb amortisatiós kölcsönök s egyéb pénzügyi műveletek gyors és sikeres lebonyolítását. A lapnak felelős szerkesztője Török István, társszerkesztők és kiadótulajdonosok dr. Pátkai Dániel és dr. Pátkai Béla. A lapnak cheque számlái vannak a m. kir. postatakarékpénztárnál 7298. sz. a. s a „Magyar Ipar- és Kereskedelmi Bank”-nál 16301. sz. a. Előfizetési díj: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50. Az „Általános Pénzügyi Szemle” szerkesztősége és kiadóhivatala: Bpest, VI. ker., Teréz-körút 30. sz., földszint 9.

Közgazdaság.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazioni Generali) f. é. április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898 évi mérlegek.

A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedűs Sándor igazgató-tanácsos ur kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképen emlékezik meg:

„Tisztelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén rokon szenvünknek adjunk élénk kifejezést azon nagyrabecsült férfiú iránt, ki Ó Felsőge kegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és díszes állásának elfoglalására. Hegedűs Sándor rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez örvendőes tényt Önökkel egyetemben őszinte megelégedéssel üdvözljük, mélyen tájáljuk egyúttal azon veszteséget, mely az által intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani ezen férfiú közreműködéséről, ki öt 16 éven át felette buzgó és becses támogatásban részesítette. Kérjük szíves felhatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk.”

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőke összegek 449,227,817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,100,562 korona 14 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 8,641,165 korona 59 fillérrel 114,696,582 korona 69 fillérre emelkedett.

A tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 27,135,669 korona 94 fillér volt, miből 11,372,530 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta díjbevétel 15,763,139 korona 16 fillérre rugott, mely összegből 14,490,83 korona 14 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege: 71,175,674 korona 21 fillér.

Károkkért a társaság 1898-ban 26,527,284 korona 40 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 633,489,520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 118,390,059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175,585 káresetben fizette ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 14,984,029 korona 98 fillérre rugnak, különösen kiemelendők az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamain adózására alakított tartalék, ugyszintén az évi nyereségből kihasított 903,418 korona 70 fillérrel 9,575,029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. — Ezeket kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamat láb esetleges csökkenését kiegyenlítse.

A társaság összes tartalékai es alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 143,645,142 korona 28 fillérről 153,073,166 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	25,495,680 korona 45 fillér
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	13,126,433 „ 54 „
3. Letétményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1,692,124 „ 23 „
4. Értékpapírok	100,494,915 „ 65 „
5. Tárca váltók	711,252 „ — „
6. A részvényesek biztosított adóslevelei	7,350,000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelései, a hitellezők követeléseinek levonásával	4,202,761 „ 75 „
Összesen	153,073,167 korona 61 fillér.

Ezen értékekből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. V. J. Budapest. Becses kívánsága szerint jártunk el. Hálás köszönet a közbenjárásért, megkísértem a cseréket. Bocsanat a sajtó hibáért, de az ily idegen szavakat alig lehet azoktól megmenteni.

V. Á. Angyalföld. Üdvölet ott az angyalok földjén. Szép volt tőled, hogy még is törödsz ott a földiekkel is.

Drachokupil. Helyben. Nyúlból nem lesz jáger, ez régi igazság, de önből sem lesz író soha, legfőlebb megmarad annak, aminek születtet — Drachokupilnak. Különb pedig Bertus bácsival mondom, hogy: béküljünk ki!

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestárú-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbesttalppal bélelt cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbéléssel, ugyanannál a cipésznel s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án

KRAHL, huszárcapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétű cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lábfájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17.

13—50

tisztelő hiva
WEKERLE SÁNDOR.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvségtől és meghűléstől.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyúkszem, sem izzadós láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., GYERMEKEKNEK FELE.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállított.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

VISZONTELEADÓKNAK MEGFELELŐ ÁRENGEDMÉNY.

Általános asbestárú-gyár betéti társaság Budapest, VI., Sziv-u. 18.

